

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Kedden, December' 9-dikén, 1834. 47.

D A L M Á T Z I A.

(Gazetta di Zara.) Der nisből Oct. 27-ről jelentik, hogy ott a' köszénérnek, — melly azon a' környéken nagy mennyiségben találtatik, kivágását elkezdették. A' verembeli munka a' Bétsben öszveállott társaság Agensei által eszközöltetik.

P O R T U G A L L I A.

A' Királyné Oct. 20 kán egy Amnestie Decretumot botsátott ki, mellynek foglalatja következő: „Mivel azon időpontot a' feledékenységből ki akarom emelni, mellyben a' Cortesek által, a' Portugallus Monarchia alkotványi Charta értelmében való igazgatásra meghivattattam: mivel az Atyámról reám szállott emberség principiumait, mellyeket a' boldogúlt, belses életének utolsó pillanataiban ajánlott, valamelly kegyelem által bé akarom bizonyítani, tehát jónak találtam a' Charta 74 dik cikkelyében foglalt jussomnál fogva, a' Status Tanátsal egyetértőleg, minden polgári, és politikai vétkeseknek, kik a' Maj. 27 kén költ Decretum kihirdetésekor a' tömlötzben valának, ezennel megengedni. Ki vagnak zárva ezen engedelem alól mind azok, kik Isten káromlás, hamis pénzverés, hamistanubizonyság, embergyilkolás, szántszándékos megsebesítés, megétetés, a' tömlötzből való erőszakos kitörés, a' tisztviselőknék megmotskolása, a' Justiz ellen való kikelés, lopás, és rablás miatt fogattattak bé. — (Aláírás.) A' Királyné.

Egy más Decretum által a' Junta eloszlatik, 's a' szerzetes rend állapot-

ja megvizsgáltatni, 's köz-Egyházi reform javaltatni parantsoltatik. A' Junta a' Decretum szavainál fogva azért osztattik el, mivel a' Maj. 30-kán költ rendelés, minden — akármelley névvel nevezendő barátklastromokat, Collegiumokat, és ispotályokat Portugalliában eltörölteknek nyilatkoztat, az Apátza klastromokat pedig az Ordinariusok alá rendeli, és mivel a' Junta az említett Reform planumot kidolgozván, azt immár a' Királyné elibe terjesztette.

B E L G I U M.

Belga lapok szerint a' határszelelen álló Hollandus seregek között erős mozgások jelentgetik magokat.

Lackenben a' polgármester választás megtörtént, a' midőn Deby Israelita Candidatus 118 szavazat közzül 91 el polgármesterré választatott. A' számos tselszövések minden foganat nélkül maradtak.

B U R K U S O R S Z Á G.

Ő Felsége az Orosz Tsászár, Berlinből 25 kén kiindulván, ugyan akkor nap Posenba érkezett, 's néhány órai itt mulatásai után, Varsó felé indult. Már nem megy Breslauba, mint eleinte szándékozott.

N É M E T O R S Z Á G.

Ő Felsége a' Bajor Király, Graf Mercy d' Argenteau Tynusi Erseket, és Pápai Követet, a' Bajor Korona polgári érdem rend nagy kereszteseve nevezte ki.

A' Hesseni Nagy Hertzegi Kormánylop, a' belső Miniszteriumnak, és

Justiznak egy hirdetményét közli, melly-nél fogva minden Nagy Hertzei jobbágyoknak a' Helvétziai Universzításokra való menetel megtiltatik.

N A G Y B R I T A N N I A.

Irlandia ismét a' legnagyobb nyughatatlanságban van. Minden lapok tele vagynak gyilkolásról, és erőszakoskodásról való hirrel, és Vallesley Marquis, a' ki Angliába hívatott, végre — kéntelen volt Clanvilliam, és Kilnemanagh Báróságot, a' kényszerítő billnek alája vetni: egyszersmind a' tizedbill is erőbe tétetik, a' midőn számos katona osztályok használtatnak, annak végre hajtására. O'Connell, használni akarván a' kedvező pillanatot, ismét fellép: mit lehet tőle várni, azt Corkban a' legközelebb számára adatott vendégség alkalmával kinyilatkoztatta. „Nagy tetteknek előestvéjén vagyunk barátim úgymond, — a' Whig miniszterium felvan oszolva! úgy de mi gondunk nekünk arra, Whig vagy Tory uralkodik e', ha egyszer Irlandiában a' kegyetlenség, és elnyomás meg nem szűnik? Majd azt mondják, hogy a' Whigek Irlandnak sok jót tettek, 's még többet is szándékoznak tenni. Igen is, mi kényszerítettük őket, némelly másod rangú hasznos rendszabásra; — úgy de kinek kell ám azt köszönni? Nem nekik, hanem a' mi erős határozatunknak, és vizsgaságunknak, melly gyengeségeket, és képmutatásokat haszonra fordítani igyekezett; mert hidjétek el, hogy ők, ha tsak megbuktól való félelemből valamit nem tettek volna, más indító ok bizonyosan sem mire se birta volna őket; — No tenát már most, ki fog bennünket igazgatni? Talán a' Waterloo-i hős? Ezt már egyszer letiportuk, 's erre ismét képesek vagyunk. Ohatalomhoz jutván, arra készült, hogy majd a' Catholicusok

felszabadítását előnkbe tartja, mind a' mellett még is kényszerítettük őt capitulatióra, 's az általunk előterjesztett feltételek elfogadására, és a' nép erkölcsi hatalmával való haszontalan küzdes után, visszahúzta magát, 's a' katonák felett való parantsolatot más kézre bízta. Akkor a' Tory igazgatás teljes erejében volt. A' Parlamentum nem volt reformálva, az Oligarchia és a' Protestantismus védpaizsául szolgált, de azért még is meggyőztük. Akár Toriek, akár Whigek keljenek velünk tehát tsatára, a' mi Irlandnak szükséges, annak nem leszsz hijával, 's szavam dobszóhoz hasonlítson, melly az Ország újjá születését hirdesse. Mi gondunk nekünk az igazgatásban való változásra? a' mi tzelünk minden esetre változhatatlan marad, 's ki meri előre mondani, hogy Ö Felsége ezen tzel elérésére végre közzülünk Radicalisok közzül, nehányat fel nem szólit ama politikai méregkeverők által szerzett rossznak elhárítására? (merő tetszés, és katzaj) Gyomromból utálok mind a' Toriekat, mind a' Whigeket, mind a' ketten ellenségei Irlandiának.“ E' beszédet közbenvetetlenül „a' z Unio eltörlésére mondott Toast követte.

Calcuttából Jun. 25-ről jelentik: „Az új Britt Agens a' Teherani Udvarnál, Major Patmore, kísé-
rőivel együtt Persiának ama fő városába megérkezett. A' Schah, minden agg öregsége mellett, a' legjobb egészségben vagyon. Unokájának Mohammed Mirsanak, az elhúnyt Abbas Mirza helyébe, korona örökösé való kineveztetése, ezen fiatal Prinznek semmit sem használ, ha tsak jusának óltalmazására sereget nem nyer örökségül, mert atyafiai hatalmas vetelkedői társai lesznek, 's már is keszületeket tesznek némelly tartományokban, hogy a' Schah halála után azon-

nal fegyvert fogjanak a' kinevezett korona örökös ellen. Patmore Major utazása, a' kemény tél miatt, igen alkalmatlan volt: némelly környéken olly nagy hó volt, hogy a' lovak szügyig beszakadtak. Ezentúl tehát már Persiában is Brittus General Consulság léssen, a' minek tzélja, Anglia és Iran között a' kereskedésnek előmozdítása a' fekete tengeren által. Ezen General Consulsággal Sir Campbell ruháztatott fel. Tabrisban két angoly kereskedő telepedett le, kik jó keresetet reménylenek. Az angoly Vice Consul Trebisondban, Brant Ur egy darabig Ispahánban tartózkodott, de Aprilisban, onnan ismét tovább utazik. Számot tartottak reá, hogy talentoma, és tapasztalása, az angoly kereskedést előmozdítja, 's már Trebisond, és Konstantinápoly között tzélerányos rendszabásokat is tett ennek előérésére.

Porsmothban most sok hajósok, és tengerikatonák szedetnek Don Carlos számára, kik majd Angoly, majd Dona Maria szolgálatjából elbótsáttattak.

A' Lord Cantzellar (Brougham) igen rövideden bútsúzott a' Kir. Törvényes Udvartól: „Minden pert elvégeztem úgymond, kettőt kivévén, melly legközelébb kezdődött: Szándékom volt a' legközelébbi hét elején a' törvényes Ülést Jan. 11-ig elhalasztani, mint Juniusban tettem volt, még pedig azért, mivel a' dolgok mind egy levélig elválnak végezve. Így tehát nagy megelégedésemre szolgál, hogy ezen Törvény Udvar, melly ellenségeitől a' meghasonlás templomának rajzoltatott, 5 hónap alatt kétszer zárattathatott bé: én ezen ritka szerentsét leginkább tudós társaim ügyességeknek, és fáradhatatlan szorgalmoknak tulajdonítm.“ Ezen beszédet még némelly kinevezett társai-

nak magasztalása követte. A' Lord igen meg volt indulva. A' terem utolsó pillanatig tömve maradt: azomban a' beszéd rövidsége miatt, megsalatkozott várakozás nyilatkozott: később mégis, midőn a' Lord magános szobájába ment által, a' sokaság éljen kiáltásra fakadt, valamint akkor is, midőn kocsijába lépett. Ugy halljuk, hogy familiástól együtt nem sokára, Párisba utazik.

(Times.) Ashfordban, és Newcastleban nagy vendégség tartatott. A' Hertzegre nézve szerentsétlenség volna, ha igazgatásbani lépéseit, némelly régi bajtársainak tanácsok után intézné, kik az említett vendégségben részt vevének. Newcastleban, Lord Durham beszédjének első része, igen mérsékelt, 's a' legjobb principiumoktól vezettetve volt, de a' másik része mutatja, hogy a' nemes Lordnak ítélletét, indulatja félre vezette. Hát azt hiszi e' a' Lord, hogy a' nemzet, pártszellem által annyira le van kötve, hogy a' jótékony rendszabást a' Minisztertől csak azért nem fogadja el, mivel ez, nem a' Whigekből való? Akár Grey, akár Vellington legyen, ha csak egyszer tettei böltsek, és igazságosok, a' Brittus nép szeme előtt, felvilágosodott Miniszter, mindegy, akár Whig, akár Tory?

A' Király csak a' Vellingtoni, és Hume-O'Connelli Miniszterium között választhatott. A' mi az új Miniszteriumot illeti, azt hisszük, minden Diplomatak meghatalmaztattak, Udvarjaikat értesíteni, hogy viszonyaink az idegen Statusokhoz változhatatlanok maradnak. A' Hertzeg politikája mindenkor békéltető volt, és az is fog maradni, ha bár egyezések által meg nem volna is kötve, mert azt csak tudatlan állithatja, hogy a' Király, és Parlament által jóváhagyott kötelezéseket megsérteni szándékozik. Vóltak, igaz,

Diplomaták, kik az egyezéseket, csak béfirkaft papírosnak tekintették, de a' Hertzeg mindég azt mutatta, hogy ő azokat mindég olly szent kezességeknek tartja, mellyek csak az egyező feleknek köellentes, és költsönös megegyezések által bontathatnak fel. Így tehát a' Nemzet Vellington Hertzeg igazgatásától minden jót várhat.

(Standard.) Nem tudjuk, vallyon Nov Castleban a' Lord Durham számára adatott vendégségnél jeler volt személyek úgy viselték e' magokat, mint Edinburghban, és Glasgoban, de még is általános viseletjekre következtetést húzhatni abból, hogy a' Királynét kifütyölték. Ez nem csak történetből esett illetlenség volt, hanem szántszándékos, és előre kitsinált planum, mert midön a' Királyné egészségére ittak, ezen sértő nótára fakadtak: „Ott ül a' vész a' házban.“ Sajnáljuk, hogy néhány Dámák annyira meglejtkeztek magokról, hogy a' teremben maradtak, midön az Ország első Dámája olly érezhetőleg megsértett. Lord Durham beszédjéről nem sokat mondhatni, kivéven, hogy Vellington Hertzeggel általellenben nyilvános tsatáról szóllott.

(Morning Post.) Lord Brougham, magát még O Felsége parantsolatjának is ellene szegezte, a' midön a' helyett, hogy, mint meg volt parantsolva, a' Sz. James palotába ment volna, Fő hivatalát a' Felség lábához letenni, 's a' nagy petsétet egész alázatossággal általadni, a' petsétet csak rövid úton Taylor Herbertnek küldötte által.

(Times.) A' midön az új Miniszterium által gyaníthatólag teendő rendszabások felett, a' legnagyobb nyughatatlanság uralkodik, igen fontos környülállás, hogy Vellington Hertzeg a' napokban két értelmes kereskedővel beszélgetésbe ereszkedvén, oda nyi-

latkoztatta magát, hogy noha Pe el Robert megérkezése előtt, semmi bizonyost sem lehet megállapítani, mégis ő (a' Hertzeg) abban a' vélekedésben van, hogy ezen Ország dolgait egy Miniszter sem vezetheti, a' nélkül, hogy mind az Angoly, mind az Irlandi Egyház Reformjához ne kezdjen, a' mennyiben ezen kérdés megfejtésétől egyedül, függ az Ország békessége. A' Times azt adja hozzá, hogy névszerint is megnevezheti azon kereskedőket, kikhez a' Hertzeg akképpen nyilatkozott.

Norvich városából, az új igazgatás értelmében, Felírás küldetett ő Felségéhez, mellynek rövid kivonatja ez: „Meg lévén gyözödve Felséged bölts, és jótékony kinézeteiről, nem kételkedünk felöle, hogy ezen nagy Ország dolgai, próbált tehetségű, és betsületes Status férjfiakra fognak bizzattatni. Mi, valamint Felséged alattvalóinak nagyobb része, az Egyházat, és Monarchiat fenyegető veszélyeket nagy aggodalommal tekintjük. De bizzunk Felségedbe, ki bennünket ezen veszélytől megörizend, 's kérjük az Istent, adjon Felségednek hatalmat óltárainknak, a' szentségtelenítéstől való megörizésére, 's Hazánk boszszú álló ellenségei tzéljainak megsemmisítésére.

A' Lord Provost, és Glasgow Magistratnsa egy Felírásban abbeli fájalmokat nyilatkoztaták, hogy a' Király Vellington Hertzeget a' Cabinétba hívta. Hasonló Felírások érkeztek Leith, és Perth városokból is. (Ez utóbbiból 3000 aláírással. Surreyban e' végett nagy gyűlés tartatott, mellynek előlölője a' Lord King volt.

Nov. 25 ken éppen, midön a' Börse tömve volt, Rothschild Ur, valamelly Prince nevű embertől gorombán megtámedtatott, és ostoroztatott, míg a' megsértettnek fija, ki az

attyát randesen a' Börsébe szokta kíséreni, előjött, és a' sértő felet, gallérijánál fogva eltaszította. Illy nemű gombaság Londonban a' Börsén hallatlan dolog. Minden jelenlévők érzékeny részvételt bizonyítottak Rothschild Ur eránt, 's megsértőjét Mansion Houséba vitették, a' hol őrizet alatt tartatván, a' dolog közelébből meg fog vizsgáltatni.

L E N G Y E L O R S Z Á G.

Varsóból Nov. 28-ról jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor, városunk az Orosz Tsászár Ő Felségének megjövételével örvendeztetett meg. A' hemzsegő sokaság éljen kiáltásai között ért a' Monarcha a' Fellegvárhoz, melyet körülnézegetvén, azután a' Parade piatzra ment, hol telyes megeledését az oda rendelt seregekkel nyilatkoztatni méltóztatott. Erre a' Hertzeg Helytartótól kísértetve, a' Várba ment, hol a' Hertzeg nőjét meglátogatván, azután a' Krakói külvárosba, és a' Belvederi palotába ment. Minden útját gyalog, és kíséret nélkül tette. A' Belvederi palotában a' Generalisokat, papságot, és a' Status tanástagjait fogadta el, a' kik között némelyeket meg is szállított. Ebédután a' Hertzeg Feldmarsalltól kísértetve, Pragán keresztül Modlinba ment, a' Novo Georgieskv nevű új erőség megszemlélésére. Estve a' város, a' lakosok önn indításokból pompásan ki volt világosítva, a' midőn kivált némely templomok gyönyörűen kimutatták magokat. Sok házakon ragyogott a' Tsászár neve nagy betűkkel. Midőn Pragán keresztül utazott, az ottani lakosok, öröm kiáltások között a' Város kapujáig kísérték.

A' legközelebb megjelent Lengyel kalendárium szerént Varsó 129,875 lakosokat számlál, ezek között 33,934 zsidó. A' Krakói Vajdaságban lakik

529,647 lélek, a' Sandomirban 385,947, a' Kalisiban 610,888, a' Lublinban 475,473, a' Plokiban 470,985. Masoviában (Varsón kívül) 649,177. Podlachiában 348,412. Augustovoban 537,691. Az egész Ország 4,037,925 lakost számlál, ezek között 2,035,543 fejer személy. A' zsidók száma 414,843. A' városok között a' főváros mellett Lublin a' legnépesebb 13,266, ezután Kalisch 10,234 lakosokkal.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' megsemmisítő Törvényszék Nov. 18 kán a' Királyi Törvényszéknek ítéletét Feuchéres Aszszonynak, Aumale Hertzeg Gyámtyasága ellen indított perében, helyben hagyta, úgy, hogy most már a' Hertzeg a' Vár, és a' 100,000 frank esztendei jövedelem birtokában marad.

(Messenger.) Constantinéből, Bonába érkezett 2 arabs azt a' hírt terjesztette el, hogy a' Dey megholt légyen, és a' táborban, döghalál dühösködik. A' zsidók egy része frantzia óltalmat keres, a' másik pedig, a' megholt Dey helyett, másat szeretne kinevezni. A' dolog annyira ment, hogy a' két fél már öszve is kapott. Leburgeois Ur, a' város szomszédságában vas bányára talált. Egyébbérint Bonakörnyéke most békeességben vagyon.

EGYHÁZI STATUSOK.

(Diario di Roma.) Dom Miguel, Nov. 23 kán estve, belső Olasz országba való elutazása előtt, ismét Rómába érkezett.

SPANYOL ORSZÁG.

(Moniteur.) Bayonnéből Nov. 24-ről jelentik: „Linares, a' Carlistáknak egy osztályát meglámadta: tsak 300 an szabadúlhattak meg, a' többiek mind vagy elfogattattak, vagy megadták magokat, vagy végre levagdaltattak.

Mancho vezér agyon lövettelet. Az **Insurgensek** puskaportárok **Burguetéban** széllyel dúlatott, melly alkalommal sok munkások elvesztek.

(Sentinelle des Pyrenées.) **Bayonne** Nov. 25-kén. **Estella** környékén s. h. 20-kán **Zumalacareguy**, és **Mina** közt véres tsala ment véghez, ez utóbbinak veszteségével. **Lesacaban** az hírszárnyallott, hogy a' Királyné seregéből 2000 ember esett el: azonban ezt bizonyosan nem állithatni.

A' **Madridi Fenyítő Törvényes Udvar**, Nov. 19-kén **Don Manuel Saez Valescot**, Felségsértés miatt, halálra (megfojtásra) ítélte. A' bűnös-nél 21,402 Real találtatott, melly summa a' Status javára behúzatott.

B É T S.

Ő Ts. K. Felsége Nov. 20-kán költ kir. határozatában **Kováts Antal** urat **Nagyági Plebánust** az Erdély kath. Normalis Iskolák megüresült **Felvígyázói** hivatalával, **Szoltsányi Ferentz** urat pedig a' **Kolozvári nemzeti Iskolák Directorát**, pántlikaról függő gyűrűs nagy medáliával méltóztatott kegyelmesen megtisztelni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

A' folyó évi **September** hónap 2-dikán **Galántai Eszterházy Pál** Hertzeg, arany-gyapjas vitéz, sz. István apostoli király jeles rendének, nem különben a' **Hannoverai királyi Guelfrendnek** és a' **Siciliai királyság** szent **Ferdinánd** 's érdem Rendének nagy kereszt-vitéze, ts. kir. belső titkos tanácsos és valóságos kamarás úr ő Magossága, tek. ns **Soprony vármegye örökös főispánya**, 's egyszersmind a' **Felséges Uralkodó ausztriai udvarnak** az angoly királyi udvarnál nagykövete, nagy reményeket ígérő **Miklós Hertzeg** fiával, **Arundeli Fitzalon Gróf**, **Howard Ed-**

várd Gróf, és **Lunn Ferentz** angol lelkes vendégeinek társaságokban, **Pesti** rövid mulatása alatt is a' magyar nemzeti **Muzeum** valamennyi osztályait magas esméreteihez illő figyelemmel meglátogatni, 's főképen a' nemzeti kintseknek megtekintésekből érzett édes hazafiúi örömeit nyilván kinyilatkoztatni, 's e' köz hasznú nemzeti intézet előmeneteleire nézve szíves részvételét megígérni méltóztatott. — Nem sokára azután, úgymint **September 24** dikén **Maria Theresia** frantzia királyi hertzeg asszonyt, tudniillik az **angoulémi hertzegnét**, volt szerentsés e' nemzeti intézet tartozó mély tisztelettel fogadni, ki is a' mívelt frantzia nemzet elevenebb tudományos figyelmével élénk buzgósággal minden tárgyakat gondosan meg szemlélt. Tud. Gyűjt.

Pest, Nov. 30. A' magyar tudós Társaság 5dik nagy-gyűlésének e' folyó évbeli **November 8** dikán volt ülése tekintetes tudós **Horvát István**, több nemes vármegyei táblabíró urat, a' nemzeti **Museum** mellett az országos **Széchenyi könyvtár** örét, és a' magyar királyi **Egyetemnél** előlülői actuáriust, tudós munkái, és hazafiúi érdemei tekintetéből, a' magyar tudós Társaságnak tiszteletbeli tagjává választotta.

Göncz m városban **Sept. 8** ka hajnalán 350 ház lön tűz-áldozattá. A' tsürök takormányostúl elégték; **Nov. 19** kére viradólag pedig a' városnak előbb épen maradt részét látogató meg tűz-veszély. 3 zsidó gyerek fagyva találtatott, hideg levén ekkor az idő; a' leégett omladékok közül pedig több holttestet huztak ki, 's a' hiány mindössze 18 személyre megyen.

Zágrábhoz közel **Ó Csicsen** faluban egy zsellér felesége az idén egyszerre négy magzatot szült, egy fiut 's 3 leányt. E' szapora termékenység már magában

is ritkaság, de kitünőbbé teszi azt még azon körülmény, hogy a' kisdedek mindedig 's mindnyájan ép, elevenek. Tek. Zágráb vmegye, az egyébként is sok gyermekü szüléknek, minthogy nagy szegénységben sínylődnek, némi könnyítő segedelmet nyújtatott. Az anya most 28 esztendő, 's tavaly ésharmad- evvel is ikereket szült, vagy is mind- össze 3 év alatt 8 magzatot.

Maria Dorottya gözhajó, melly Triestet November 1sőjén hagyta el, Nov. 14-dike reggelén 8 órakor Kon- stántzinápolyba érkezett. Triestből Cor- fuig 52; Corfutól Zanteig 16; Zante- től Smyrnáig 52; Smyrnától Konstán- tzinápolig 34, öszvesen 164 órányi időn utazott. A' többi idő a' be- és kiszállás- ra, 's a' szükséges szén felvételére vala fordítva. A' hajó mindenütt barátságos fogadtatásra, Konstántzinápolyban a' ts. k. ausztriai követségnél illő gyámolítás- ra talált. E' hajónak szép 's a' tzelzött sebességnek teljesen megfelelő alkotása minden kikötőkben, hol megfordult, ditséreteket érdemle. November 15-di- kén elhagyá Konstántzinápolyt, hogy e' város és Smyrna közt folytassa ren- des szolgálátát.

E R D É L Y.

K o l o z s v á r. A' Nov. 11-kén tar- tott országos ülésben hivatalaikba bé- iktatott két ítélmesterek következő beszédeket tartottak: 1) Enlaki S a l a Sámuel „Társasági létünknek egyik fő tzelja az igazság. Minden ember kere- si az igazságot, és hamisságának is olly szint adni törekedik, hogy az, az igaz- ság képét hordozza. Ezért rendelték a' társaságok bölts alkotói törvényeket, mellyek minden tagokat egyformán kö- telezzenek, és a' törvény tételre szol- gákat, a' kiket hittel szoktak kötelez- ni az igazságnak — a' törvények sze-

rént — kiszolgáltatására; hitet a' köz- gyülekezetben tesznek azok a' minden- tudó Isten szine előtt, a' ki minden emberbe rendelt egy bírót, igaz vagy hamis tselekedetének megítélésére, a' lelki esméretet; nem késik ez a' hamis ítéletért az igazságtalan szolgát men- ten büntetni, a' végső sententiát ama nagy napra halasztván: szabad bíró a' lelki esméret, szabadnak kell lenni az igazság szolgájának is, minden világi tekinteteken feljül emelkedve; illyen vallás tétellel válalom magamra a' tktes Statusok egy részének szabad szózatai által reám bizott terhes köteleességet, mellyre Felséges Fejedelmünk megerő- sítése következett. Hálálom mély tisz- telettel a' bizadalmat, mellyel tsekély személyem megkülönböztetett, és igaz- ság szerető kegyességekbe, 's nagy lel- kúségekbe magamat alázatosan ajánlom.

— 2) Tancsi Földvári Farkas: „Nemzeti jóllétünk és constitutionalis boldogságunk alapúl szép szabadságun- kon: — az emberi szívnek ezen forró vággyán, — melly még onnét erede- tünktől fogva tulajdonnak született, — a' közép időn keresztül felnevekedett, és 9 századoknál szintén több évek múl- va törvényes diplomaticai korra embe- resedett. — Gyönyörű szabadságunkat érdeklém, mellyet sem az idő balfor- gási, sem az irígység epedő törekedé- sei még eddig meg nem rendithettek, 's mint törvényes egésszünk éltető lel- két ki nem sodorhatták. Adja Isten! hogy az egyetértés védelmezze is mind az idők végéig!!

Ezen józan és törvényes szabad- ságnak eleven örömmel érzem én ma következését, midőn kedves drága ha- zám, melly még azután is, hogy sok szenvedéseit kiállván, végre szerződé- sei szerént bágyadt fejét lehajtotta a' Felséges austriai házölébe; még azután

is mondom, megtartván tiszteire nézve eredeti származású szabad választásbeli szent jusát, a' mivel mások felett tsupán egyetlen egy Erdély sajátozik; engemet önn bizodalomára méltóztatott, engemet, a' ki bárha kitsiny kerületben, de még is első ifjuságomtól kezdve, eddig egy negyed rész századja, hogy szolgálok szeretett hazámnak és Felséges jó Fejedelmeknek, a' ki jól esmérem ez hivatalok fontos, lelki esméretes, 's így nemes, de terhes állását, ki egyebet ezen hálás bizodalomnak viszontaglására kezesül nem nyújthatok a' tántoríthatatlan birói egyeneségre való iparkodásnál, és a' szorgalmatos igyekezethél; mert mindeneken felül emelkedett boldogság a' haza törvényes köz ügyének előmozdítása: — melly kötelezésem jutalmául a' tktes Statusoktól és Rendektől esedezem hazafi igaz lelkem megismérését, — emberi gyengeségeim elfedezéseket és tsekély értelmeknek bölts útásításokkal való vezérléseket.

Elhunyt eleinknek jel-szavok mindenkor a' király és a' haza, — nemes iparkodások pedig a' nemzet java volt; olly emblemái hajdoni nagy korunknak, mellyeknek öszve párosítások nélkül sem most szerentsések nem lehetünk, sem századok multával a' késő maradék polgári alkotmányunkat fenn nem tarthatja. — Én azt gondolom klmes Uram; és tktes Statusok és RR! hogy az én mostani terhes hivatalom, minden nehézségei mellett is elég gyönyörűséget okozhat ha édes hazám igazi boldogságára, az idő szerént való előlépésre, a' törvények tántoríthatatlan fennállásokra, mert tsak úgy tündököl-

het a' thronus, ha bölts törvények alatt virágzik az ország, a' nemzetek és választások egyenlő szt. jussaik oltalmazásokra, bár mi kitsiny tehetségü befolyással lehetek; 's így megbizonyíthatom, hogy tsak ezen a' módon lehetek édes hazám hív polgárja és Felséges Fejedelmeknek igaz tisztviselője, és buzgó alattvalója, tsak ez által felelhetek meg azon százados nagy igazságnak: Hogy a' fejedelem tisztelete a' haza szeretetével édes testvér, — 's mind ketten egy olly anyának szeplőtelen gyermekei, mellynek neve az emberiség boldogítására, és a' statusok fennállására tzelező szent köz jó; — olly nagy és felséges jó, melly tsak maga magához hasonlítható, és a' mellynek részre hajlás nélkül való öregbítése szerentséssé, megáldottá, 's így boldoggá teheti a' fejedelmet a' hazával együtt.

Nagyméltóságú klmes Uram! Tktes Statusok és Rendek! Ha tudná az én szám e' pillantathan lelkem érzését maga valóságában kifejezni, bizonyosan el nem mulatnám, de így mint a' néma, ujjommal tsak hálás szívemre mutathatok, 's ez azt teszi: hogy olt szeretett hazám, igazi emberbarát, leg is legjobb áldott fejedelmem és tisztelt polgár társaim iránt tartozó egész kötelességemet a' tette is készen ki érzettem.

Virágozzék Erdély! az enyészet örvényéhez, 's az eloszlás bus partjához taszító viszonyok soha még vissza sem térhetéssel, 's neveket is elvesztve számkivettessenek! — Éljen Felséges Fejedelmünk és nemes fennséges ivadékjai, rokoni! — hogy a' haza szt. jussa, 's a' törvények arany betűi örökkön örökké merő lélekkel pártoltathassanak.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)